

ПОГОДЖЕНО

**педагогічною радою
Нововолинського наукового ліцею-
інтернату Волинської обласної ради
Протокол № 1 від 30.08.2021 р.**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор
Нововолинського наукового ліцею-
інтернату Волинської обласної ради
Наказ № 70 від 31.08.2021 р.**

I.П.Хільковець

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
НОВОВОЛИНСЬКОГО НАУКОВОГО ЛІЦЕЮ-
ІНТЕРНАТУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НА 2021-2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Нововолинськ 2021

ЗМІСТ

Розділ I. Тип і призначення навчального закладу та засоби реалізації навчального процесу.

Розділ II. Опис «моделі» випускника ліцею.

Розділ III. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею.

Розділ IV. Показники реалізації Освітньої програми.

Розділ V. Програмне забезпечення варіативної складової Освітньої програми.

Розділ VI. Навчальний план та його обґрунтування.

РОЗДІЛ I. ТИП І ПРИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Тип навчального закладу: Нововолинський науковий ліцей-інтернат Волинської обласної ради - заклад освіти (розпорядження голови № 374 від 30 червня 2020 року про переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності, наказ №346 від 01 червня 2017 року про державну атестацію Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради) здійснює свою діяльність на підставі Закону України "Про освіту" від 23 травня 1991 року, Закону України "Про загальну середню освіту" зі змінами від 06.07.2010 року, Закону України "Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу" від 06.07.2010 року, Указів Президента, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, з урахуванням вимог Концепції загальної середньої освіти та Концепції профільного навчання в старшій школі, власного Статуту, Інструкції про організацію та діяльність ліцею.

Основні завдання закладу освіти:

- забезпечення здобуття освіти для здобувачів освіти понад вимоги відповідного державного освітнього стандарту;
- здійснення освітньої діяльності, спрямованої на залучення та підготовку здобувачів освіти до наукової і науково-технічної діяльності;
- організація навчання дітей, які виявили здібності у певній освітній галузі відповідно до обраного наукового профілю;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй; формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання у здобувачів освіти поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності,

відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти;

- допрофесійна підготовка здобувачів освіти до отримання вищої освіти з обраного фаху;

Призначення навчального закладу: здійснювати поглиблене та профільне навчання здобувачів освіти і формувати компетентності для подальшої дослідницько – експериментальної конструкторської, винахідницької діяльності.

Засоби реалізації навчального процесу: моделювання інноваційного освітнього середовища сучасного ліцею як фактор всебічного розвитку особистості та формування високоосвіченого випускника, здатного самостійно реалізувати набутий потенціал знань.

Духовна сила нації – творчий потенціал народу, глибоке усвідомлення надання якісної освіти молодому поколінню. Найважливіше завдання сучасного навчального закладу - розвивати творчі здібності учнів, допомагати їм реалізовувати свої таланти. Всебічний і гармонійний розвиток особистості передбачає єдність її освіченості, вихованості, загального розвитку. Виходячи з завдань сучасної школи, процес навчання покликаний забезпечувати три функції – освітню, виховну, розвивачу.

Навчання має комплексний вплив на особистість, незважаючи на те, що освітня функція найбільш специфічна для даного процесу. Сама освіта передбачає формування не лише знань і умінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості та ін. Умовне виділення освітньої, виховної і розвиваючої функції є корисним у практичній діяльності вчителя, особливо при плануванні завдань навчання.

Оsvітня функція передбачає, в першу чергу, засвоєння наукових знань, формування спеціальних і загально-навчальних умінь і навичок. Наукові знання передбачають факти, поняття, закони, закономірності, теорії, узагальнену картину світу. У відповідності з освітньою функцією вони повинні стати надбанням особистості, ввійти в структуру її досвіду. Найповніша реалізація цієї функції повинна забезпечити повноту, систематичність і усвідомленість знань, їх міцність і дієвість. Це вимагає такої організації процесу навчання, щоб із змісту навчального предмета, що відображає відповідну галузь наукового знання, не випадали елементи, які є важливими для розуміння основних ідей і суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальній системі знань не утворювалося пустот. Знання повинні бути належним чином впорядковані, набуваючи все більшої стрункості й логічної впорядкованості, щоб нові знання випливали з раніше засвоєних і прокладали шлях до наступних знань.

Конкретним результатом реалізації освітньої функції є дієвість знань, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок.

Спеціальні уміння і навички — це специфічні для певного навчального

предмета і галузі науки практичні уміння й навички. Наприклад, з фізики і хімії - це розв'язування задач, проведення лабораторних дослідів, показ демонстрацій, здійснення дослідницьких робіт. З географії – робота з картою, географічні вимірювання, орієнтування за допомогою компасу та інших приладів. З математики — розв'язування задач, робота з логарифмічною лінійкою, з моделями та ін. З біології - робота з муляжами, колекціями, препаратами, мікроскопами.

Крім спеціальних умінь і навичок у процесі навчання здобувачі освіти оволодівають загально-навчальними уміннями і навичками, які мають відношення до всіх предметів, наприклад, навичками роботи з книгами, довідниками, читання й письма, бібліографічним апаратом, раціональної організації домашньої праці, дотримання режиму дня ліцею-інтернату тощо.

Процес навчання поряд з освітньою реалізує й виховну функцію, формуючи в здобувачів освіти світогляд, моральні, трудові, естетичні, етичні уявлення, погляди, переконання, способи відповідної поведінки і діяльності в суспільстві, систему ідеалів, відношень, потреб, фізичну культуру, тобто сукупність якостей особистості. Об'єктивно навчання не може не виховувати певних поглядів, переконань, відношень, якостей особистості. Формування особистості взагалі неможливо без засвоєння системи моральних та інших понять, норм і вимог.

Між освітою і вихованням існує двобічний зв'язок: від навчання до виховання. Процес виховання при правильній організації негайно виявляє благодатний вплив на навчання, оскільки виховання дисциплінованості, організованості, суспільної активності та інших якостей створює передумови для більш активного й успішного навчання.

Головне завдання педагогічного колективу Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради – в повній мірі реалізувати та гармонійно поєднати реалізацію всіх аспектів у навченні:

- система управлінської діяльності;
- освітнє середовище;
- система педагогічної діяльності;
- система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти.

Сукупність цих вимог при здійсненні процесу навчання підносить його на якісно новий рівень, при якому комплексно реалізуються завдання, що стоять перед сучасною школою.

РОЗДІЛ II. ОПИС "МОДЕЛІ" ВИПУСКНИКА ЛІЦЕЮ

Випускник Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради – високоосвічена багатогранна особистість, здатна самореалізувати себе в сучасному суспільстві, це людина освічена, що самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень, вміє усвідомлювати різноманіття життєвих цінностей (свобода, співпраця, повага іншої особистості), особисту самоцінність. Вміє здійснювати вибір: жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, приймати рішення. Має життєвий досвід діяльності в групі: під керівництвом, самостійно, в парі, з книгою, з документами, з приладами, з комп’ютером.

Основні характерологічні орієнтири особистості випускника - вільна особистість. Особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством.

Гуманна особистість – проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя.

Духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні. Творча особистість – наділена розвинутими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом.

Практична особистість – знає основи комп’ютерної гармотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає. Це людина, яка є прихильником здорового способу життя.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Випускник Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради – це цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення; патріот з активною життєвою позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення; та інноватор, здатний змінювати навколошній світ, вчитися впродовж життя. Знання та вміння, взаємопов’язані з ціннісними установками випускника, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклузії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв’язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові життєві ситуації.

Педагогічний колектив Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради повинен виховувати випускника, здатного до самовизначення й самореалізації в сучасному суспільстві.

РОЗДІЛ III. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЛІЦЕЮ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності учнів

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числововою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні</p>

		<p>моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту</p>

		(оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповіальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізні лінії ключових компетентностей учнів

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- "Екологічна безпека й сталій розвиток",
- "Громадянська відповідальність",
- "Здоров'я і безпека",
- "Підприємливість і фінансова грамотність".

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окрім предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціальнозначимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окрім предметів — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окрім предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколошнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколошнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посідючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Основні форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Компетентності учнів 7-9 класів такі як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як "Екологічна безпека й сталій розвиток", "Громадянська

"відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість і фінансова грамотність" спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскірні лінії є засобом інтеграції ключових і загально-предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскірні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Ключові компетентності учнів 10-12 класів такі як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскірніх ліній ключових компетентностей як "Екологічна безпека й сталій розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість і фінансова грамотність" спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскірні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскірні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Вивчення навчальних предметів здійснюватиметься за чинними програмами відповідно до переліку програм, підручників та посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах у 2020/2021 навчальному році.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

РОЗДІЛ IV. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Одним з сучасних показників реалізації цієї Освітньої програми є впровадження нових навчальних програм для 10-11 класів, які почали діяти у 2018-2019 навчальному році та продовжують діяти у 2021-2022 навчальному році. Ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання.

Усі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації ліцею, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах.

До показників реалізації Освітньої програми також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителів, а також професійно-діяльнісні якості педагогічних працівників.

Визначаємо критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування освіти:

• професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню здобувачів освіти;

• соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв’язанні, усвідомлення громадянського обов’язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв’язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв’язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

• загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

• мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість

культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- психологічно-fasилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню учнів та їхній індивідуалізації;

- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

**Освітня програма
Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
(базова середня освіта – 7-9 класи)
ІІ ступеня**

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, розробленої на виконання Закону України "Про освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти", затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня".

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказом МОН України від 07.06.2017 року №804 та від 23.10.2017 року №1407, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф "Затверджено Міністерством освіти і науки України" і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін для учнів 7-9 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 8575 годин/навчальний рік:

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради ІІ ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти.

Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається Нововолинським науковим ліцеєм-інтернатом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладу освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно.

Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширяють обрану закладом освіти спеціалізацію;

- індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета "Фізична культура" закладом освіти сформовано самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази та кадрового забезпечення навчального закладу.

Для недопущення перевантаження здобувачів освіти необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (музичних, спортивних школах тощо).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні

гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 6-денним навчальним тижнем.

Передбачені результати базової середньої освіти (7-9 клас)

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради базової середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життедіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

Мова навчання – українська.

Інваріантна складова навчальних планів в 7-9 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

Освітня програма
Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
(профільна середня освіта – 10-11 клас)
ІІІ ступеня

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради (профільна середня освіта) створена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, розробленої на виконання Закону України "Про освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти", затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня" (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493).

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів для 10-го класу;

- очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН України від 23.10.2017 року №1407 та від 24.11.2017 року №1539, перелік яких наведено; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф "Затверджено Міністерством освіти і науки України" і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін у 10-11 класах.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11- складає 7980 годин/навчальний рік, з них:

- для 10-х класів - 1330 годин/навчальний рік,
- для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради ІІІ ступеня (10-11 класи) (далі – навчальний план).

Навчальний план для 10-11 класів Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради розроблено відповідно до Державного стандарту, з

метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2020 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів.

Навчальний план Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради для 10-11 класів складено за другим варіантом організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Частина навчальних годин навчального плану призначена для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання сформовано закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

У старшій школі з метою збереження наступності між ступенями навчання продовжується диференціація за напрямками профільного навчання: фізико-математичний (навчальний предмет: алгебра, геометрія, фізика), філологічний профіль (навчальний предмет: українська мова, література, англійська мова), біолого-хімічний (навчальний предмет: біологія, хімія), природничий (математика, хімія).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети: математика, фізика, українська, англійська мови на філологія, біологія, хімія;
- курси за вибором.

У навчальному плані Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради ураховано, що:

- профілі навчання передбачають можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

- кількість годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведеніх навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

З метою залучення ліцеїстів до наукової діяльності виділені години науково-дослідницької, дослідницько-експериментальної роботи.

Для недопущення перевантаження учнів буде враховуватись їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (музичних, спортивних школах тощо).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 6-денним навчальним тижнем.

Передбачені результати профільної середньої освіти (10-11 класи)

Освітня програма Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради передбачає досягнення здобувачів освіти результів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація Освітньої програми Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради профільної середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно до профільності та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

Інваріантна складова навчального плану в 10 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту.

РОЗДІЛ V. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРИАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

**Перелік програм,
за якими здійснюються вивчення предметів варіативної складової робочого
навчального плану в 2021-2022 навчальному році**

7-9 класи

**(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)
2021-2022 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Назва навчальної програми
<i>Мови і літератури</i>	Українська мова	Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804). Авторський колектив першого варіанта програми (2012 р.): Шелехова Г. Т., Пентилюк М. Я., Новосьолова В. І., Гнаткович Т. Д., Таранік-Ткачук К. В., Коржова Н. Б.
	Українська література	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Авторський колектив Мовчан Р.В., Таранік-Ткачук К.В., Бондар М.Т. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 8–9 класи програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури. Програму підготували: Р. В. Мовчан (керівник групи); М. П. БондарК. В. Таранік-Ткачук, О. М. Івасюк та ін.
	Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи. Англійська мова.
	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804. Авторський колектив: О.М. Ніколенко (керівник авторського колективу), К.В. Таранік-Ткачук, С.П. Фоміна, Ревнинцева, Т.П. Сегеда, Н.В. Онищенко.

		Робоча група, яка здійснила розвантаження програми відповідно до наказу № 100 Міністерства освіти і науки України від 6.02.2015 р.: учитель-методист Технічного ліцею Шевченківського району м. Києва І.В. Мегедь (голова робочої групи), Л.П. Юлдашева (заступник голови робочої групи), О.Ю. Котусенко, Д.А. Ткаченко, С.Є. Голяс, Звершховська, М.В. Коровай та ін.
<i>Суспільствознавство</i>	Історія України	Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Всесвітня історія	
	Правознавство	«Навчальна програма з основ правознавства» для 9 класу
<i>Мистецтво</i>	Музичне мистецтво	МИСТЕЦТВО 5–9 класи
	Образотворче мистецтво	Навчальна программа для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Укладачі програми (2012 рік): Людмила Масол, (керівник групи); Оксана Коваленко, Галина Сотська, Галина Кузьменко, Жанна Марчук та ін. Робоча група з оновлення програми: Олена Гайдамака, Наталія Лемешева, Тетяна Абрамян, Оксана Гусєва, Олена Коваль та ін.
	Мистецтво	
<i>Математика</i>	Математика	МАТЕМАТИКА 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Укладачі програми (2012 р.): М. І. Бурда, Ю. І. Мальований, Є. П. Нелін, Д. А. Номировський, А. В. Паньков, Н. А. Тараканкова, М. В. Чемерис, М. С. Якір У розвантаженні програми (2015 рік) брали участь: М. І. Бурда, А. В. Паньков, М. С. Якір, Д. А. Номіровський Над оновленням програми (2017 рік) працювали: М. І. Бурда, Б. В. Кудренко, О. Я. Біляніна, А. І. Азаренкова, О. І. Буковська, Т. С. Кіндюх, О. Є. Лисенко, А. В. Миляник, Н. В. Панова, А. В. Паньков
<i>Природознавство</i>	Природознавство	ПРИРОДОЗНАВСТВО 5 клас

		<p>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p> <p>Укладачі програми (2012 р.): Т. Г. Гільберг, (керівник групи); І. П. Крячко, Т. В. Сак, Н. В. Бєскова, С. С.</p> <p>Над оновленням програми (2017 рік) працювали: Н. П. Дементієвська, А. І. Дрозд, Н. І. Забуга, Т. В. Коршевнюк.</p>
	Біологія	<p>БІОЛОГІЯ 6– 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p>
	Географія	<p>ГЕОГРАФІЯ 6–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p> <p>Навчальна програма з географії для 6–9 класів підготовлена у 2012 році робочою групою у складі: Я. Б. Олійник, (голова групи); Р. В. Гладковський, Л. М. Даценко, Н. І. Забуга, В. І. Кудирко та ін.</p> <p>У 2015 році були внесені зміни до програми робочою групою у складі: Я. Б. Олійник (голова групи), І. М. Вітенко, В. Г. Гаврилюк, Т. Г. Гільберг та ін.</p> <p>Склад робочої групи з оновлення навчальної програми з географії для учнів 6–9 класів (2017 рік): І. М. Вітенко, (керівник групи); Р. В. Гладковський, М. В. Бобровський, В. І. Кудирко, Т. В. Уманська та ін.</p>
	Фізика	<p>ФІЗИКА 7–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p>
	Хімія	<p>ХІМІЯ 7–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Укладачі програми (2012 р.): Величко Л.П., Дубовик О.А., Котляр З.В., Муляр С.П., Павленко В.О., Свінко Л.Л., Титаренко Н.В., Ярошенко О.Г.</p> <p>У розвантаженні програми (2015 рік) брали участь: Величко Л. П., Дубовик О.А.,</p>

		<p>Новченкова К.Д., Павленко В.О., Свінко Л.Л., Титаренко Н.В., Філоненко І.О., Фіцайло С.С.</p> <p>Над оновленням програми (2017 рік) працювали: Величко Л.П., Дубовик О.А., Бобкова О.С., Баланенко В.В., Пугач С.В., Рогожнікова О.В.</p>
<i>Технології</i>	Трудове навчання	<p>ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ 5–9 класи</p> <p>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p>
	Інформатика	<p>ІНФОРМАТИКА 5–9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (для учнів, які вивчали інформатику в 2–4 класах)</p>
<i>Здоров'я і фізична культура</i>	Основи здоров'я	<p>ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 5 –9 класи</p> <p>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p> <p>Укладачі програми (2012 р.):</p> <p>Т. Є. Бойченко, Т. В. Воронцова, О. Л. Москаленко, В. В. Дерев'янко та ін.</p> <p>Над оновленням програми (2017 рік) працювали: Шиян Олена Іллівна (голова групи), Боса Тетяна Григорівна, Спірке Олена Андріївна, Шаповал Ольга Іванівна.</p>
	Фізична культура	<p>НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ. Для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи. Навчальна програма з фізичної культури для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів підготовлена робочою групою у 2012 році: Т. Ю. Круцевич (голова робочої групи), Л. А. Галенко, В. В. Деревянко, С. М. Дятленко, А. І. Ільченко та ін. Робоча група, яка здійснила оновлення програми відповідно до наказу № 52 Міністерства освіти і науки України від 13.01.2017 р. та наказу №201 від 10.02.2017: М. В. Тимчик (голова робочої групи), Є. Ю. Алексєйчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрьоменко та ін.</p>

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ
10-11 класи
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)
2021-2022 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Назва навчальної програми
<i>Мови і літератури</i>	Українська мова	Українська мова 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям, профіль – українська філологія. Авторський колектив: Мацько Л. І., академік НАН України, доктор філологічних наук, професор; Груба Т.Л., Семеног О.М., Симоненко Т. В.
	Українська література	Програма 10-11 класи. Профільний рівень. (Авторський колектив: Г.О. Усатенко, доцент Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка кандидат філологічних наук (голова робочої групи); А.М. Фасоля).
	Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. Англійська мова.
	Зарубіжна література	Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень профільний. Авторський колектив програми: голова – учитель-методист зарубіжної літератури Л. П. Юлдашева; наукові консультанти О. М. Ніколенко, О. О. Ісаєва, Ж. В. Клименко, Ю. І. Ковбасенко, В. В. Снегірьова, А. О. Мельник, О. В. Орлова та ін.
<i>Суспільствознавство</i>	Історія України	Історія України. Всесвітня історія 10–11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Укладачі програми: Мудрий М.М. (голова Робочої групи); Байкеніч Г.В., Баханов К.О. та ін.
	Громадянська освіта	Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Укладачі програми: Тамара Бакка – доцент факультету історичної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук. Наталія Беца, Поліна Вербицька, Оксана Волошенюк, Раїса Євтушенко та ін.
<i>Мистецтво</i>	Мистецтво	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи Рівень стандарту (авт. Абрамян Т. О., Аристова Л. С., Гайдамака О. В., Гараздовська М. Т., Гречана О. І., Гурин О. М.,

		Новикова Н. В., Пірог А. Г., Просіна О. В.)
Математика	Математика	МАТЕМАТИКА (АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ ТА ГЕОМЕТРІЯ). Навчальна програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.
Природознавство	Біологія	Біологія і екологія 10-11 класи. Рівень стандарту Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.
	Географія	Географія. Програма для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту.
	Фізика	ФІЗИКА 10-11 (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу Національної академії наук України під керівництвом Локтєва В. М.
	Хімія	Хімія 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна программа для закладів загальної середньої освіти Укладачі: Дубовик О.А. (голова робочої групи), Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В.
Технології	Технології	Технології 10-11 класи. (Рівень стандарту). Автори програми: Терещук А. І., завідувач кафедри технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор (голова робочої групи); Боринець Н. І., Боровик Д. В., Гашак В. М., Гедзик А. М. та ін.
	Інформатика	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту).
Здоров'я і фізична культура	Захист України	«Захист вітчизни». Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту)
	Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Робоча група, яка здійснила розроблення навчальної програми: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексєйчук, В.В. Деревянко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова

РОЗДІЛ VI. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

При формуванні робочого навчального плану на 2021-2022 навчальний рік враховано вимоги Закону України "Про освіту" від 5.09.2017р № 2145-VIII, постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти", постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти", а також типовими освітніми програмами, розробленими на їх основі та затвердженими наказами МОН від 20.04.2018р. № 405, від 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493, від 16.10.2019 № 1303 "Про затвердження Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування".

Типові навчальні плани складено:

- **для 8, 9 класів** на підставі наказу МОН № 405 від 20.04.2018 року "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня(в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493). (Таблиця №8 [8-Б; 8-В; 9 класи] та Таблиця №3 [7 та 8-А класи]).

- **для 10-11 класів** на підставі за наказу МОН № 408 від 20.04.2018 року "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня(в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493). (Таблиця №2,3).

Враховуючи нормативно-правову базу закладу, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріально-технічну базу навчальних кабінетів ліцею, у ліцеї діють запроваджено профілі:

суспільно-гуманітарний (з поглибленим вивченням української мови, англійської мови, історії);

природничо-математичний (з поглибленим вивченням математики, хімії);

природничо-математичний (з поглибленим вивченням математики, фізики).

Робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Інваріантна складова навчального плану:

7-9 класи включають поглиблене вивчення таких предметів:

7 клас – англійська мова (5 годин)

8 –А клас – англійська мова (5 годин)

8-Б клас – математика (8 годин); хімія (4 години);

8-В клас – математика (8 годин); фізика (4 години);

9 –А клас – англійська мова (5 годин), українська мова (4 години);

9-Б клас – математика (8 годин); хімія (4 години);

9-В клас – математика (8 годин).

З метою створення передумов для поглиблого вивчення окремих предметів, що в подальшому дасть можливість здобувачам освіти свідомо обрати профіль навчання зроблено перерозподіл годин інваріантної частини:

7 клас - 0,5 год основ здоров'я на вивчення історії України;

8-А клас - 0,5 години біології, зарубіжна література, фізики, хімії на поглиблене вивчення української мови;

8-Б клас - 0,5 год основ здоров'я на поглиблене вивчення геометрії; 0,5 год мистецтва, біології, зарубіжна література, фізики на поглиблене вивчення хімії;

8-В клас - 0,5 год основ здоров'я на поглиблене вивчення геометрії; 0,5 год мистецтва, біології, зарубіжна література, хімії на поглиблене вивчення фізики;

9-А клас - 0,5 години основ здоров'я, мистецтва, 1 год фізики на поглиблене вивчення української мови;

9-Б клас – 1 год фізики на поглиблене вивчення геометрії; 0,5 год зарубіжної літератури, мистецтва, географії, основ здоров'я на поглиблене вивчення хімії;

9-В клас - 0,5 год основ здоров'я, зарубіжної літератури на поглиблене вивчення геометрії.

У 7-9 класах є такі курси за вибором:

7 клас – математика (1 година);

8-А клас – історія (0,5 години);

8-Б клас – українська мова та література (0,5 години), біологія (0,5 години), англійська мова (1 година);

8-В клас – українська мова та література (0,5 години), математика (0,5 години), англійська мова (1 година);

9-А клас – історія (0,5 години), математика (0,5 години);

9-Б клас – біологія (1 година);

9-В клас – фізика (1 година).

Інваріантна складова навчального плану 10-11 класів включає вивчення таких профільних предметів:

10-А клас – українська мова (2+2 години), українська література (2+2 години), англійська мова (3 години);

10-Б клас – алгебра (2+3+1 години), геометрія (1+2 години), хімія (1,5+2,5 години);

10-В клас – алгебра (2+4 години), геометрія (1+2 години), фізика (3+1+2 години);

11-А клас – українська мова (2+2 години), українська література (2+2 години), англійська мова (2+3 години);

11-Б клас –геометрія (1+1 години), біологія і екологія (2+3 години), хімія (2+4 години);

11-В клас – алгебра і початки аналізу (2+4 години), геометрія (1+2 години), фізика і астрономія (4+3 години);

У 10-11 класах фізика і астрономія викладається таким чином:

10-А клас – фізика (3 години);

10-Б клас – фізика (3-1 години);

10-В клас – фізика 6 годин;

11-А клас - фізика (3 години), астрономія (1 година)

11-Б клас - фізика (3 години), астрономія (1 година)

11-В клас - фізика (6 годин), астрономія (1 година).

Для поглибленого вивчення окремих предметів 10-11 класів зроблено перерозподіл годин інваріантної частини:

10-Б клас - 1 год фізики на поглиблене вивчення алгебри;

10-В клас - 0,5 год біології і екології, хімії, 1 год громадянської освіти на поглиблене вивчення фізики;

У 10-11 класах є такі курси за вибором:

10-А клас – математика (1 година);

10-Б клас – українська мова (0,5 години);

10-В клас – українська мова (0,5 години), історія (0,5 години);

11-А клас – математика (0,5 години);

11-Б клас – українська мова (0,5 години); математика (0,5 години);

Курси за вибором, спецкурси та факультативи викладаються за державними програмами, затвердженими МОН України (перелік додається).

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (музичних, спортивних школах тощо).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 6-денним навчальним тижнем

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 7-9-х класів складає 9660 годин/навчальний рік:

- для 7-х класів:

7 клас – 1172,5 годин/навчальний рік,

- для 8-х класів:

8-А клас – 1207,5 годин/навчальний рік,

8-Б клас – 1207,5 годин/навчальний рік,

8-В клас – 1207,5 годин/навчальний рік,

- для 9-х класів:

9-А клас – 1260 годин/навчальний рік,

9-Б клас – 1260 годин/навчальний рік,

9-В клас – 1260 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 10-11-х класів складає 7980 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів:

10-А клас – 1330 годин/навчальний рік,

10-Б клас – 1330 годин/навчальний рік,

10-В клас – 1330 годин/навчальний рік,

- для 11-х класів:

11-А клас – 1330 годин/навчальний рік,

11-Б клас – 1330 годин/навчальний рік,

11-В клас – 1330 годин/навчальний рік.

Навчальні плани включають інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додатковий час на навчальні спеціальні курси, факультативи, індивідуальні та групові заняття. Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять.

У зв'язку з некратністю годин у навчальному плані години з навчальних предметів у І та ІІ семестрах 2021-2022 навчальному році будуть викладатися по семестрах, шляхом чергування.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 "Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах".

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН 7-9 КЛАСІВ
Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
на 2021-2022 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		7	8-А	8-Б	8-В	9-А	9-Б	9-В
		3 поглибленим вивченням						
		іноземних мов	іноземних мов, укр. мови	математики, хімії	математики, фізики	англ.мови, укр. мови	математики, хімії	математики
Мова і література	Українська мова	2,5	2+2	2	2	2+2	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2
	Англійська мова	5	5	2	2	5	2	2
	Німецька мова	2	2	-	-	-	-	-
	Зарубіжна література	2	1/2	1/2	1/2	2	2-0,5	2-0,5
Суспільство-зnavство	Історія України	1+0,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	0,5	1-0,5	1-0,5	1-0,5	1-0,5	1
Математика	Алгебра	2	2	2+3	2+3	2	2+3	2+3
	Геометрія	2	2	2+1	2+1	2	2+1	2+1
Природознавство	Біологія	2	2-0,5	2-0,5	2-0,5	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	1,5	1,5-0,5	1,5
	Фізика	2	2-0,5	2-0,5	2+2	3-1	3-1	3
	Хімія	1,5	2-0,5	2+2	2-0,5	2	2+2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	2	2	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1-0,5	0,5	1-0,5	1-0,5	1-0,5	1-0,5	1-0,5
	Фізична культура**	3	3	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		-	-	3,5	3,5	3	3	3
Разом:		31+3	31,5+3	31+3	31+3	32+3	32+3	32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		1	1,5	2	2	1	1	1
Українська мова та література		-	-	0,5	0,5	-	-	-
Історія		-	0,5	-	-	0,5	-	-
Хімія		-	-	-	-	-	-	-
Біологія		-	-	0,5	-	-	1	-
Математика		1	1	-	0,5	0,5	-	-
Англійська мова		-	-	1	1	-	-	-
Фізика		-	-	-	-	-	-	1
Границю допустиме навчальне навантаження		32	33	33	32	33	33	33
Всього (без урахування поділу на групи)		35	36	36	36	36	36	36

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН 10-Х КЛАСІВ
Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
на 2021-2022 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10-А	10-Б	10-В
Базові предмети	27	27	27
Українська мова	2+2	2	2
Українська література	2+2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Англійська мова	2+3	2	2
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	2-1
Інформатика	-	-	-
Алгебра і початки аналізу	2	2+3+1	2+4
Геометрія	1	1+2	1+2
Біологія і екологія	2	2	2-0,5
Географія	1,5	1,5	1,5
Фізика і астрономія	3	3-1	3+1+2
Хімія	1,5	1,5+2,5	1,5-0,5
Фізична культура	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:*	3	3	3
Інформатика	2	2	2
Технології	-	1	1
Мистецтво	1	-	-
Додаткові години:	8	8	8
I. Профільні предмети:	7	7,5	7
1. Українська мова	2	-	-
2. Українська література	2	-	-
3. Англійська мова	3	-	-
4. Інформатика	-	-	-
5. Геометрія	-	2	2
6. Алгебра і початки аналізу	-	3	4
7. Біологія і екологія	-	-	-
8. Хімія	-	2,5	-
9. Фізика і астрономія	-	-	1
II. Спеціальні курси:	1	0,5	1
Укр. мова	-	0,5	0,5
Історія	-	-	0,5
Математика	1	-	
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН 11-Х КЛАСІВ
Нововолинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
на 2021-2022 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	11-А	11-Б	11-В
Базові предмети	26	26	26
Українська мова	2+2	2	2
Українська література	2+2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Англійська мова	2+3	2	2
Історія України	1,5+0,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Алгебра і початки аналізу	2	2	2+4
Геометрія	2	1+1	1+2
Біологія і екологія	2	2+3	2
Географія	1	1	1
Фізика і астрономія	4	4	4+3
Хімія	2	2+4	2
Фізична культура	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:*	3	3	3
Інформатика	2	2	2
Технології	-	-	-
Мистецтво	1	1	1
Додаткові години:	9	9	9
I. Профільні предмети:	8,5	8	9
1. Українська мова	2	-	-
2. Українська література	2	-	-
3. Англійська мова	3	-	-
4. Історія України	0,5	-	-
5. Геометрія	-	1	2
6. Алгебра і початки аналізу	-	-	4
7. Біологія і екологія	-	3	-
8. Хімія	-	4	-
9. Фізика і астрономія	-	-	3
10. Економіка	-	-	-
11. Географія	-	-	-
II. Спеціальні курси:	0,5	1	-
Укр. мова	-	0,5	-
Історія	-	-	-
Хімія	-	-	-
Математика	0,5	0,5	-
Біологія	-	-	-
Фізика	-	-	-
Географія	-	-	-
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

Особливості організації навчального процесу

Кількість класів у 2021 – 2022 навчальному році – 13, кількість учнів – 371

Режим роботи закладу – шестиденний. Тривалість уроків у 7 – 11 класах – 45 хвилин.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2021-2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань» і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальний рік триває не менше 175 днів.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

I семестр – з 01 вересня по 24 грудня.

II семестр – з 17 січня по 31 травня.

Протягом навчального року для ліцеїстів організовуються канікули, тривалість яких не може бути меншою 30 днів:

осінні з 01 листопада по 06 листопада

зимові з 27 грудня по 15 січня

весняні з 28 березня по 02 квітня.

Навчальні заняття розпочинаються о 8 годині 20 хвилин, уроки проводяться за розкладом, затвердженим директором наукового ліцею – інтернату та погодженим з Нововолинським міським управлінням Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, епідеміологічної ситуації з поширенням коронавіруса, може змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.